

Motion till riksdagen 2009/10:T335

av Jennie Nilsson m.fl. (s)

Ändring i lagen om användning av cykelhjälm

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ändring i lagen om användning av cykelhjälm.

Motivering

En utredning för några år sedan visade att en tiondel av alla som dödas och nästan hälften av alla som skadas i trafiken är cyklister. Skador mot huvudet utgör 30–40 procent av cyklisternas icke-dödliga skador och 65 procent av de dödliga. Användning av cykelhjälm skulle kunna reducera omfattningen av skador, varför användandet behöver öka.

Bland de oskyddade trafikanterna är barnen en särskilt utsatt grupp. Många barn cyklar till och från skolan och olika fritidsaktiviteter. Detta innebär att barn under en ganska stor del av dagen finns ute i trafiken. Cykelolyckor bland barn är mycket vanliga. Ofta orsakar dessa endast skrubbsår, men tyvärr sker även olyckor med allvarliga skador och även dödsfall som följd. Dessa skador utgörs alltför ofta av skallskador.

Från den 1 januari 2005 är det obligatoriskt med cykelhjälm för barn och ungdomar under 15 år. Syftet med lagen var att minska antalet dödade och skadade cyklande ungdomar. Enlig Vägverket dödas ca 40 personer och minst 20 000 skadas som cyklister. Lagen i sig hade ett gott syfte eftersom ökad cykelhjälmsanvändning dämpar skadorna med minst 60 procent.

I praktiken betyder detta att antalet skadade barn och ungdomar under 15 år skulle minska med 200 per år, men så är det inte fallet.

Många barn och ungdomar använder hjälm, men lång ifrån alla. Lagen uppfattas inte som obligatorisk eftersom de som är under 15 år inte är straffmyndiga. Detta skapar stora problem inte minst för skolan som ofta anordnar cykelutflykter och liknande. I dag kan skolan inte tvinga eleverna att använda

Fel! Okänt namn på

cykelhjälm, utan ansvaret ligger på vårdnadshavarna som inte är skyldiga att betala böter, vilket är straffet för att bryta mot lagen.

Det är nödvändigt att ändra den nuvarande lagen i syfte att öka användningen av cykelhjälm. Lagen borde omfatta alla under 16 år, vilket skulle vara ytterligare ett steg till ökad användning av cykelhjälm. På så vis skulle antalet olyckor som leder till svåra skador och i vissa fall till dödsfall minska. Samtidigt är det angeläget att barnhälsovård, förskolor, skolor, trafiksäkerhetsorganisationer och andra informerar vårdnadshavarna om vikten av att använda cykelhjälm så att det blir en självklarhet för barn från första början.

Stockholm den 30 september 2009

Jennie Nilsson (s)

Alf Eriksson (s)

Hans Hoff (s)

Björn Lind (s)